

DATUM 17-10-2019
REGISTRATIENUMMER 81FC0241
NUMMER PS PS2019PS23
COMMISSIE RGW, BEM en M&M

TITEL Commissieadvies Programma Begroting 2020

Statencommissie RGW

Er zijn veel vragen door de commissieleden gesteld op veel verschillende onderwerpen behorende bij de commissie RGW. Waarbij iedere fractie zich, gezien de spreektijden moest beperken tot de meest prangende vragen/zaken.

Belangrijk onderwerp was binnenstedelijke ontwikkeling: hoe verhouden de woondeals zich tot het programma Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling, krijgt iedere gemeente aandacht? De gedeputeerde gaf hierbij aan dat iedere gemeente betrokken wordt binnen het programma. De commissie ontvangt tijdens het werkbezoek in Woerden 20/11/19 meer informatie en uitleg. Daarnaast geeft de gedeputeerde een toelichting op betaalbare woningen en wat daar onder verstaan wordt. De SP fractie is benieuwd naar het GS standpunt over de mogelijk negatieve effecten van CETA en wat ze hier eventueel aan gaan doen. De gedeputeerde heeft toegezegd hier nog schriftelijk op te reageren.

Met betrekking tot woningbouw wordt een aantal suggesties gedaan (oa mbt gemeenten Rhenen, Lopik, Ronde Venen) om kleinschalige pilots te ondersteunen en te kijken naar de mogelijkheden. De gedeputeerde geeft aan dat de gemeenten hen nog niet benaderd hebben, maar dat er altijd de wil is om te kijken waar de provincie kan helpen. De gedeputeerde benadrukt dat zijn inzet is om de middelen die vanuit het rijk beschikbaar komen, zo veel mogelijk in te zetten voor de woningmarkt in de provincie Utrecht.

Met betrekking tot de Sociale Agenda was er binnen de commissie enige verbazing dat dit niet onder het programma Bestuur valt. De gedeputeerde gaf aan dat er voor gekozen is dit breder te zien dan alleen bestuur en daarom is het toebedeeld aan het programma gezonde en veilige leefomgeving. Er zijn verschillende vragen gesteld over doelen, doelenbomen en indicatoren. Gedeputeerde van Essen snapt de vragen en geeft aan dat er aandacht voor verbetering is. Er zijn een aantal vragen over de hoeveelheid verschillende programma's (IGP, IFL, etc). De gedeputeerde zegt daarover een informatiesessie toe, om hier meer duidelijkheid over te scheppen.

Desgevraagd geeft de gedeputeerde aan dat ook het Utrecht Sciencepark moet voldoen aan de kaders voor ontwikkeling welke in de omgevingsvisie worden vastgesteld of nu gelden.

Geconstateerd wordt dat bij Natuur en Landelijk gebied, veel incidentele middelen worden ingezet en de PAS een grote uitdaging met zich meebrengt. Daarnaast leeft bij een aantal fractie zorgen over de inzet van de Landbouwcoaches. De gedeputeerde geeft aan dat de inzet hiervan vrijwillig is, maar indien die inzet er is dit niet vrijblijvend is waar het bijvoorbeeld om subsidies gaat.

Meerder fracties geven aan dat de Begroting, gezien de omvang en complexiteit van sommige teksten niet heel makkelijk leesbaar is voor (beginnende) statenleden en vragen daar aandacht voor. Voor de volledigheid verwijzen we u voor een uitgebreide weergave naar het verslag van de vergadering.

Statencommissie M&M

Veel aspecten werden aan de orde gesteld. Voor alle details wordt verwezen naar het concept-verslag van de M&M-vergadering dat nog voor de PS-behandeling beschikbaar zal zijn.

Enkele hoofdlijnen van de discussie waren de inzet die gepleegd wordt op snelfietsroutes en het halen van doelen rondom de energietransitie. Gevraagd werd om meer duidelijkheid over welke

onderdelen van de begroting naar Energie gaan en in hoeverre daar door PS nog besluitvorming op plaats zal vinden. Ook werden de N201 en de Westelijke rondweg Amersfoort als projecten in de begroting gemist.

GS gaven aan dat er specifiek gekozen is voor de inzet op snelfietsroutes en dat daarmee andere knelpunten deels meegenomen zullen worden. Mede met het vaststellen van het Energieplan zal veel focus worden gelegd op de uitvoering en het halen van de gestelde doelen. Voor de N201 ligt nog geen concreet plan voor; pas daarna zal deze weg weer in de begroting verschijnen. De subsidie voor de Westelijke rondweg Amersfoort is reeds uitgekeerd en staat daarom niet meer in de begroting.

Statencommissie BEM

De Programmabegroting 2020 is in BEM als volgt besproken. Een aantal fracties complementeert het College met de verbeteringen van dit P&C-product. Veel keuzes kunnen op instemming rekenen. Er is ook een aantal onderwerpen, waarover (kritische) vragen worden gesteld.

-Er worden kritische vragen gesteld over de wijze waarop in deze Programmabegroting met overheidsgelden wordt omgegaan. Wat zijn de structurele gevolgen? Komt, door op deze wijze reserves in te zetten, de financiële positie van de provincie niet in gevaar? Er wordt gewezen de solvabiliteit en het weerstandsvermogen van de Provincie, die over vier jaar onverantwoord laag worden.

Het College wijst erop dat door het verplichte 'schatkistbankieren' reserves aanhouden feitelijk interen op de middelen is, gezien de inflatie. Er is nog steeds sprake van een structureel sluitende begroting. Ja, de reserves worden kleiner, maar daar krijg je ook wat voor terug. Gezien de maatschappelijke opgaven kiest het College bewust om op deze wijze de middelen / reserves in te zetten.

-Verschillende fracties vragen zich af of dit College zich aan de financiële spelregels houdt: worden incidentele middelen niet ingezet voor structurele dekking? Mag dit wel? Er wordt om een 'second opinion' gevraagd. Het College verdedigt de gehanteerde inzet van middelen en laat een eventuele 'second opinion' aan de Staten. Besloten wordt om de accountant, die immers werkt voor Provinciale Staten, om een toets te vragen. Het is echter de vraag of dat nog lukt voorafgaand aan de behandeling van de Programmabegroting in PS op 30 oktober. De griffie pakt dit op.

-Veel fracties wijzen op de kwaliteit van de gehanteerde indicatoren. Er is een brede wens om deze te verbeteren. Het College herkent de kritiek en heeft zelf ook de wens om deze te verbeteren. Toegezegd wordt om begin 2020 met een voorstel te komen met verbeterde doelenboom en de daarmee samenhangende indicatoren, zodat deze bij de Kadernota 2021 – 2024 gebruikt kunnen worden.

-Er worden vragen gesteld over de wijze waarop de extra formatie (100 fte) is berekend. Heeft het College een onderbouwing hiervan? Er wordt een nadere onderbouwing toegezegd door het College.

-Er wordt in deze begroting regelmatig gesproken over participatie. Volgens welke kaders en principes participeren inwoners? Is er voldoende aandacht voor jongerenparticipatie en inclusiviteit? Zou het niet goed zijn daar een integraal afwegingskader voor op te stellen? Het College zegt toe dat er in Q4 van dit jaar een memo naar de Staten komt.

-Er worden door verschillende fracties kritische vragen gesteld over de inzet van de reserves uit met name het Programma Mobiliteit. Hoe is het College tot dit forse bedrag gekomen? Het College geeft aan dat daar een onderbouwing aan ten grondslag ligt, maar dat deze op dit moment nog niet met de Staten gedeeld kan worden, aangezien er nog tijd nodig is voor bestuurlijk overleg met verschillende wethouders. Een aantal fracties neemt hier geen genoegen mee, omdat op deze wijze de Staten hun controlerende taak onvoldoende kunnen uitvoeren, aangezien de onderbouwing ontbreekt. Uiteindelijk zegt het College, gezien de informatiebehoefte van de Staten, toe om voorafgaand aan de behandeling van de begroting meer inzicht te geven in de vrijval van de middelen.

-Er worden, gezien de inzet van middelen uit reserve 'huisvesting', vragen gesteld over de stand van zaken met betrekking tot de verduurzaming van ons provinciehuis. Vanaf 2023 is immers een energielabel 'C' nodig om te mogen verhuren; gaan we dat halen? Het College zegt de Staten toe nog dit jaar met een update van de stand van zaken te komen.

-Over het programma 'Cultuur' wordt met name over het onderdeel 'festivals' opgemerkt dat wel

heel veel middelen naar festivals in de stad Utrecht worden ingezet; worden de omliggende gemeenten niet vergeten? Het college geeft aan dat bezoekers van festivals in Utrecht voor 45 % uit de omliggende gemeenten komen. Bij het opstellen van de nieuwe nota cultuur en erfgoedbeleid zal hier aandacht aan besteed worden.

-Het College zegt toe met een programma te komen m.b.t. de verbetering van de financiële functie en de organisatie-ontwikkeling. Deze wordt in de Financiële Auditcommissie geagendeerd.

-Het College zegt een bijeenkomst voor de Staten toe, waarin ze input kunnen leveren voor de op te stellen Sociale Agenda van dit College, die in Q1 van 2020 als voorstel naar de Staten komt.

Gezien de discussie, adviseert de commissie BEM om dit voorstel als 'buitencategorie' in de vergadering van Provinciale Staten te agenderen.

Datum 17-10-2019

Voorzitter(s) van de commissie(s) mw. mr. S.F. van Ulzen, mw. ir. M. de Widt, mw. A.C. Boelhauer

Commissiegriffier, mw. M.L. Engelsman, dhr. drs. T.J. Dorst, dhr. dr. R.J. Poort